

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Postadresse:
Postboks 159
Sandviken
5812 Bergen

Besøksadresse:
Sandbrogaten
5/7

Internett:
www.imdi.no

E-post:
post@imdi.no

Sentralbord:
24 16 88 00

Telefaks:
24 16 88 01

Org.nr:
987 879 696

Bankkonto:
7694.05.12693

DERES REF
201006224-/AEB

VÅR REF
10-01206-3/HNI

DATO
30.9.2010

Høringsuttalelse fra IMDi – delutredning fra utvalget for klagesaksbehandling på utledningsfeltet – utvidet instruksjonsmyndighet over Utlendingsnemnda

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) viser til departementets høringsbrev av 16.06.2010. IMDi er positiv til forslagene i delutredningen fra utvalget, men støtter utvalgets mindretall når det gjelder instruksjonsmyndighet i asylsaker.

1. IMDi støtter forslaget om at Justisdepartementet (JD) skal få adgang til å kunne gi generelle instruksjoner om behandling av enkeltsaker som er til behandling i Utlendingsnemnda (UNE).

I og med at asylsaker er unntatt fra forslaget, blir IMDi sjelden berørt av endringsforslaget i delutredningen. IMDi støtter likevel prinsippet om at departementet skal ha adgang til å instruere også UNE, av hensyn til hele utlendingsforvaltningens legitimitet og av hensyn til innvandrerbefolkningens rettssikkerhet. IMDi er enig i at det er viktig å forhindre flere tilfeller av misforhold mellom departementets instruksjoner til Utlendingsdirektoratet (UDI) og praksisen i UNE.

2. IMDi er videre enig i at det av hensyn til effektivitet og hensiktsmessighet ikke bør innføres adgang for UNE til å forelegge enkeltsaker for departementet.
3. Når det gjelder utvalgets drøftelser rundt forslaget om å unnta asylsaksbehandlingen fra instruksjonsmyndighet, har IMDi i utgangspunktet ingen innvendinger til flertallets argumenter, men støtter likevel mindretallet i at departementet også skal kunne gi generelle instruksjoner i asylsaker, med følgende begrunnelse:

IMDi har som oppgave å bosette personer som får innvilget ubegrenset tillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse etter søknad om asyl. Bosetting er en frivillig oppgave for kommunene, og IMDi's primære virkemiddel for å få til bosetting er tilskuddsutbetalinger til bosettingskommunene.

I løpet av de siste årene har IMDi erfart flere varianter av begrensninger og vilkår i tidligere asylsøkeres innvilgelsesvedtak.

IMDi har i utgangspunktet ikke hjemmel til å bosette personer med begrenset tillatelse. Når det etter IMDi's vurdering fremstår som klart urimelig at en person med begrenset tillatelse ikke skal få offentlig hjelp til å bosettes i en kommune, kan IMDi legge saken frem for Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD). BLD vurderer da å gi IMDi en instruks om adgang til tilskuddsutbetaling til bosettingskommunen i det konkrete tilfellet.¹ På denne måten har IMDi's bosettingspraksis for nye typer innvilgelsesvedtak etter hvert blitt avklart, tilfelle for tilfelle.

Som eksempler på bosettingssaker som IMDi har fått avklart av sitt departement (BLD, tidligere AID), kan følgende typetilfeller nevnes:

- a. Personer som har som vilkår for fornyet tillatelse at de skal fremlegge ID-dokumentasjon skal ikke bosettes.
- b. Unntak fra dette er barnefamilier som har fått opphold på grunn av barns tilknytning til riket.
- c. I en sak der liten jente av UNE har fått innvilget flyktningstatus på grunn av fare for omskjæring, mens mor, av samme grunn, får innvilget tillatelse med vilkår for fornyelse at det sannsynliggjøres at barnet fremdeles ikke er omskåret. Departementet uttalte at mor til tross for begrensningen kunne bosettes sammen med barnet og utløse integreringstilskudd.

IMDi's erfaring er at det i UNEs asylsaksvurdering ikke blir tatt tilstrekkelig hensyn til konsekvensene for klageren og hans/hennes eventuelle familie, når det settes begrensninger eller vilkår i innvilgelsesvedtak. For eksempel har UNE i flere tilfeller innvilget beskyttelse eller ubegrenset oppholdstillatelse til barn i familier mens foreldrene får innvilget begrenset tillatelse. I praksis vil slike familier måtte bli boende i mottak.

Det vil etter IMDi's mening være bedre, både for personene som er direkte berørt av klageavgjørelsen i asylsaken, for IMDi's og kommunenes arbeid, og i forhold til omkostningene ved å ha personer lenge i mottak, om det i UNEs vurderinger også ble tatt hensyn til de bosettings- og integreringsmessige konsekvensene av eventuelle begrensninger eller vilkår i innvilgelsesvedtak.

For å sikre at UNE foretar den nødvendige vurderingen av dette, ser IMDi at det bør innføres en generell instruksjonsadgang om vedtaksutformingen i UNE. Det

¹ Ordningen tilsvarer forslaget i utvalgets mandats punkt 14, strekpunkt 3.

forutsettes da at JDs generelle instruksjer i slike saker vil være i tråd med BLDs uttalelser/avgjørelser i tilsvarende konkrete saker.

IMDi vil bemerke til slutt at en adgang til å gi generelle instruksjer om behandling av enkeltsaker bør være tilstrekkelig for dette formålet. IMDi er enig med utvalgets standpunkt om at det av hensyn til effektivitet og hensiktsmessighet, ikke bør innføres en adgang til å forelegge enkeltsaker for departementet, heller ikke når det gjelder asylsaker.

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Geir Barvik
Direktør

Peter Baum
Høringskoordinator

Saksbehandler:
Hilde Rasmussen Nilsen, seniorrådgiver

Kopi til: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep.
0030 OSLO